

מורשה

MORASHA

Stichting voor de Geschiedenis der Nederlandse Joden

Jaarverslag 2018

Verslag van het Bestuur over het jaar 2018

De Stichting Morasha (Morasha is het Hebreeuwse woord voor 'erfgoed'), heeft tot doel het bevorderen van historisch onderzoek naar leemten in de geschiedenis der Nederlandse Joden. Tot dit doel stimuleert en ondersteunt Morasha grotere en kleinere projecten. De Stichting treedt op als bemiddelaar tussen wetenschappers en mogelijke financiers en/of fondsen. Ook biedt Morasha hulp bij het vinden van publicatiemogelijkheden.

Daarnaast ondersteunt Morasha het Center for Research on Dutch Jewry van de Hebrew University van Jeruzalem door middel van de jaarlijkse boekenactie. Met de opbrengst van giften van particulieren kan de bibliotheek materiaal aanschaffen om de collectie up to date te houden en uit te breiden. In 2018 is het bestuur zes maal bijeen geweest.

In 2018 is de heer drs. H.R. Ziekenoppasser het bestuur komen versterken. Het bestuur bestond dit jaar uit zes leden waaronder de voorzitter mw. drs. M.M. van Lunteren, de penningmeester/secretaris mw. drs. N.T. Grünfeld en de leden, de heren prof. dr. C.L. Davidson, dr. R.W. Koster, en mr. E.J. Numann.

Steun van particulieren

Morasha is op zoek naar een manier om mensen, die positief staan ten opzichte van onze doelstellingen, aan ons te binden. Publicatie van een onderzoek, ook al is de omvang niet zo groot, kost veel geld. Zonder particuliere steun is dit nauwelijks te realiseren. Het bestuur van Morasha is hierover in gesprek.

Nu een samenvatting van onze activiteiten.

De Remonstrantie van Hugo de Groot (1616)

In 2016 was het 400 jaar geleden dat Hugo de Groot de *Remonstrantie* schreef; *de Remonstrantie nopen de ordre dye in de landen van Hollandt en Westfriesland dyent gestelt op de Joden*. In dit stuk, een advies aan de Staten van Holland over het beleid m.b.t. de positie van de (Sefardische) Joden, spreekt De Groot zich uit voor vrijheid van godsdienst en vestiging voor de Joden.

Voor de Joden in Nederland is de Remonstrantie van het allergrootste belang geweest. De godsdienstvrijheid die voor Joden in Nederland heeft gegolden, dateert vanaf dat moment. In de praktijk betekende dit, dat in Nederland in de zeventiende en achttiende eeuw geloofsvrijheid gewaarborgd werd, voor zowel de Sefardische als de Asjkenazische Joden. In de opeenvolgende grondwetten van de Bataafse Republiek, het Koninkrijk Holland en het Koninkrijk der Nederlanden werd godsdienstvrijheid vastgelegd.

Het onderzoek dat Morasha heeft geëntameerd over de Remonstrantie is in 2016 gestart en zal in mei 2019 resulteren in de presentatie van een wetenschappelijk editie van dit bijzondere document.

Naast de weerslag van het wetenschappelijk onderzoek omvat het boek een facsimile van de oude tekst, een transliteratie daarvan, een versie in modern Nederlands en een vertaling in het Engels. De uitgave wordt verzorgd door Uitgeverij Brill.

Het onderzoek is uitgevoerd door dr. David Kromhout en dr. Adri Offenbergh.

Het onderzoek werd begeleid door een wetenschappelijke adviesraad, bestaande uit prof. dr. Irene Zwiep (UvA), prof. dr. Emile Schrijver (directeur Joods Cultureel Kwartier), dr. Adri Offenbergh (vm. Hoofdconservator Bibliotheca Rosenthaliana), en drs. Rachel Boertjens (conservator Bijzondere Collecties, UvA).

Onderzoek naar de toenadering tussen de Amsterdamse Sefardim en de Asjkenazim gedurende de tweede helft van de 18e eeuw.

In 2017 zijn de eerste gesprekken gevoerd met mw. dr. Tehilah van Luit, die zich verdiept heeft in de toenadering tussen de Amsterdamse Sefardim en Asjkenazim gedurende de tweede helft van de 18^e eeuw.

Zij gebruikt voor dit onderzoek zeer bijzondere bronnen, de in het Jiddisch geschreven begrafenisboeken van de Hoogduitse Gemeente, die voor de meeste historici ontoegankelijk zijn. Het valt te verwachten dat de uitkomsten hiervan ook een nieuw licht zullen werpen op de Joodse geschiedenis van Amsterdam.

Inmiddels beschikt Morasha over de benodigde middelen afkomstig van zowel particulieren als van diverse fondsen zodat dr. Van Luit haar onderzoek verder kan uitwerken en de publicatie van dit werk kan worden gerealiseerd. Naar verwachting zal dit werk in 2021 worden afgerond en worden gepubliceerd in samenwerking met het Menasseh ben Israël Instituut.

De bibliotheek van het Centrum voor onderzoek naar de geschiedenis van de Nederlandse Joden, verbonden aan de Hebreeuwse Universiteit van Jeruzalem.

Door de bijdragen van de donateurs in 2017 en 2018, konden in 2018 48 boeken voor de bibliotheek worden aangeschaft en de abonnementen op drie tijdschriften worden gecontinueerd.

In december 2018 heeft Morasha opnieuw een groep donateurs benaderd met het verzoek door een gift het werk van deze bibliotheek te steunen, opdat ook in 2019 materiaal kan worden aangeschaft. Tevens vroegen wij de donateurs nogmaals om ons hun emailadres door te geven zodat we op de portokosten kunnen besparen. Een deel van hen gaf hieraan gehoor.

Website

Vanaf 2018 beschikt Morasha over een vernieuwde website, die een aantal keren per jaar wordt geactualiseerd.

De ANBI status

Morasha is erkend als Culturele Algemeen Nut Beogende Instelling (Culturele ANBI). Een ANBI is een instelling die zich voor minstens 90% inzet voor het algemeen nut. Een ANBI is vrijgesteld van schenkbelasting. Voor donateurs van culturele ANBI's geldt een extra giftenaftrek. Particulieren mogen in de aangifte inkomstenbelasting 1,25 keer het bedrag van de gift aftrekken. Ondernemingen die onder de vennootschapsbelasting vallen, mogen 1,5 keer het bedrag van de gift aftrekken in de aangifte vennootschapsbelasting.

Het bestuur heeft in zijn vergadering op 12 maart 2019 het verslag geaccordeerd.

Namens het bestuur van Morasha

d.d 12 maart 2019

de voorzitter, mw. drs. M. van Lunteren